

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออก
ของประเทศไทย

จากการศึกษา สามารถสรุปผลของการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค
ที่สำคัญในการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออกของไทยได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลในด้านการกำหนดสถาบันผู้ทำหน้าที่
ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า
2. ปัญหาด้านการวางแผนเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออก
3. ปัญหาเกี่ยวกับระบบควบคุมการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าขาออก
4. ปัญหาเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าขาออก
5. ปัญหาด้านการผลิตและระบบมาตรฐานเกี่ยวกับการซื้อขาย
6. ปัญหาด้านคลังเก็บสินค้า
7. ปัญหาด้านบุคลากรและงบประมาณ

1. ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในด้านการกำหนดสถาบันผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบ
และออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า

จากการศึกษาพบว่า นโยบายของรัฐบาลในด้านการกำหนดสถาบันผู้ทำหน้าที่
ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้านั้นนโยบายที่ไม่แน่นอน เนื่องจากระบบการ
ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของไทยปัจจุบันมีทั้งหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนเป็นผู้
ดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าดังนี้

1.1 สินค้าที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและออก
ใบรับรองมาตรฐานสินค้าแก่ฝ่ายเดียวได้แก่ เครื่องเงินไทย ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไทย
และไม่สีกแปรรูปเฉพาะที่องค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ส่งออก

1.2 สินค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ดำเนินการ
ตรวจสอบแก่ฝ่ายเดียวและสภาพหอการค้าแห่งประเทศไทยเป็นผู้ออกใบรับรองมาตรฐาน

สินค้าได้แก่ ข้าวโพก เมล็ดละหุ่ง เกลือ ไม้สักแปรรูป และข้าวฟ่าง เฉพาะ
สินค้าข้าวฟ่าง ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและ
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า

1.3 สินค้าที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าหรือผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐาน
สินค้าเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ ซึ่งแล้วแต่ผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าจะระบุในสัญญาซื้อขาย
ว่าให้ผู้ใดเป็นผู้ตรวจสอบหรือไม่ระบุก็ให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ตรวจสอบ
ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ปอพอก และปุ๋ยป่น

การที่ระบบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของไทยมีทั้งหน่วยงานของ
รัฐบาลและเอกชนเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า ก่อให้
เกิดความยุ่งยากในการดำเนินงานทั้งหน่วยงานของรัฐบาล ผู้ทำการค้าชาวต่างชาติ
มาตรฐาน ผู้ซื้อสินค้าในต่างประเทศ และผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
เนื่องจากนโยบายของรัฐบาล เปลี่ยนไปทามภาวะการเมืองและการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล
ทำให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าและผู้ประกอบธุรกิจค้านี้ไม่สามารถวางแผนระยะยาว
เกี่ยวกับการควบคุม, การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า และการส่งสินค้าไปจำหน่าย
ต่างประเทศ อีกทั้งทำให้ผู้ซื้อสินค้าในต่างประเทศเกิดความสับสนในนโยบายการ
ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของประเทศ มีผลกระทบถึงความเชื่อถือในคุณภาพของสินค้า
ไทย จึงจะเห็นได้จากนโยบายการกำหนดผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐาน
สินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง นับตั้งแต่มีการประกาศให้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เป็นสินค้า
มาตรฐานที่ผู้ทำการค้าชาวต่างชาติให้มีการตรวจสอบและขอใบรับรองมาตรฐานสินค้า
จากหน่วยงานที่กำหนดไว้ ได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบและออกใบรับรอง
มาตรฐานสินค้าหลายครั้ง ดังนี้

เมื่อยังไม่มีพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าชาวออก พ.ศ. 2503
การซื้อขายผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ผู้ซื้อและผู้ขายได้กำหนดมาตรฐานสินค้าขึ้นเอง
ตามข้อตกลงเรียกว่า "คุณภาพตามข้อตกลง (Commercial Grade)" ปรากฏว่า
มีผู้ทำการค้าชาวต่างชาติบางรายทำการปลอมปนสินค้าไทยเอาวัตถุอื่นซึ่งมิใช่สินค้าตาม
สภาพธรรมชาติเจือปนลงไปเพื่อส่งออกไปให้กับผู้ซื้อ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียง

ของประเทศชาติ ทางราชการโดยกระทรวงพาณิชย์จึงกราบทูลพระราชบัญญัติมาตรา
 ฐานสินค้าขาออก พ.ศ. 2503 ขึ้น โดยมีหลักการสำคัญคือ ให้มีการควบคุมผู้ทำ
 การค้าขาออก ผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า และให้มีการตรวจสอบ
 มาตรฐานสินค้าเฉพาะสินค้ามาตรฐานก่อนที่จะส่งออกต่างประเทศทุกครั้ง ปรากฏ
 ว่าในระยะนั้นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ
 มาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังแต่ฝ่ายเดียว และผู้ซื้อมักกำหนดให้เงื่อนไข
 คุณภาพของสินค้าตามสัญญาซื้อขายเป็นคุณภาพสินค้า ณ เมืองปลายทาง ซึ่งหมาย
 ความเป็นว่าผู้ซื้อสินค้านำอำนาจต่อรองมากกว่าผู้ขายสินค้าและไม่มั่นใจในผลการตรวจ
 สอบคุณภาพสินค้า เมื่อสินค้าไปถึงประเทศผู้ซื้อ จะมีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
 อีกครั้ง หากปรากฏว่าคุณภาพสินค้าต่ำกว่ามาตรฐานสินค้า จะถูกหักราคา
 สินค้าตามเกณฑ์ตกลงไว้ซึ่งก็ปรากฏว่ายังมีการส่งสินค้าที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน
 หรือปลอมปนสินค้า ผู้ซื้อสินค้าจึงร้องเรียนกับทางราชการไทย ทางราชการจึง
 มีนโยบายให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรอง
 มาตรฐานสินค้าเพียงฝ่ายเดียว เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวในปี 2514 ผลการปฏิบัติ
 งานทำให้คุณภาพของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังได้มาตรฐานเป็นส่วนใหญ่ ผู้ซื้อสินค้าใน
 ต่างประเทศให้ความเชื่อถือและยินยอมให้ผู้ขายกำหนดเงื่อนไขคุณภาพ ณ เมือง
 ต้นทาง อันเป็นเงื่อนไขที่ผู้ขายได้เปรียบ ในปี 2516 ผู้ตรวจสอบเอกชนร้อง
 เรียนขอมีส่วนร่วมในการตรวจสอบบ้าง โดยอ้างว่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน ทาง
 ราชการจึงกำหนดนโยบายออกประกาศให้เอกชนเป็นผู้ตรวจสอบและให้สภาหอ
 การค้าแห่งประเทศไทยเป็นผู้ออกใบรับรองในกรณีที่สัญญาซื้อขายระบุให้ผู้ประกอบ
 ธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ตรวจสอบ ปรากฏว่า ประมาณร้อยละ 80
 ของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่ส่งออก ผู้ซื้อมอบหมายให้สำนักงานมาตรฐานสินค้า
 เป็นผู้ตรวจสอบและออกใบรับรอง

ในปี พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ในขณะนั้น มีนโยบายให้เอกชนตรวจสอบและออกใบรับรองแก่ฝ่ายเดียว โดยเหตุผลว่า ทางราชการไม่ควรประกอบการแข่งกับธุรกิจเอกชน จึงออกแจ้งความให้เอกชนตรวจสอบและให้สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยออกใบรับรอง ซึ่งมีผลตามมาคือ มีการเปลี่ยนรูปแบบสัญญาซื้อขายจากการคิกคุณภาพตันทางซึ่งไทยไม่เสียเปรียบมาเป็นการคิกคุณภาพปลายทางซึ่งไทยเสียเปรียบในเชิงการค้า ในปี พ.ศ. 2524 มีปัญหาเรื่องราคาหัวมันสำปะหลังตกต่ำกระทบกระเทือนชาวไร่ สาเหตุประการหนึ่งคือ การให้เอกชนตรวจสอบและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยออกใบรับรอง มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าที่ทางราชการตรวจสอบและออกใบรับรอง เพราะเอกชนเรียกเก็บค่าบริการตรวจสอบและออกใบรับรองตามอัตราสูงสุด และผู้ส่งออกต้องเสียค่าตรวจสอบวิเคราะห์ตัวอย่าง ณ เมืองปลายทางอีกประมาณเมตริกตันละ 10 บาท ผู้ส่งออกจึงผลักดันให้ชาวไร่ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการลดต้นทุนการส่งออก ซึ่งจะมีผลดีถึงชาวไร่ด้วย ทางราชการจึงออกประกาศให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า ในกรณีที่สัญญาซื้อขายระบุให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ตรวจสอบและเงื่อนไขของสัญญาให้ถือคุณภาพ ณ ต้นทาง โดยเรียกเก็บค่าบริการการตรวจสอบและออกใบรับรอง เพียงกึ่งหนึ่งของอัตราสูงสุดที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

นโยบายการกำหนดผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังดังกล่าว ก่อให้เกิดความยุ่งยากและสับสนในการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออกของไทย เพราะผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าและผู้ทำการค้าขาออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไม่แน่ใจในนโยบายของรัฐบาลซึ่งเปลี่ยนแปลงไปมาหลายครั้งภาวะการเมืองและการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล เป็นผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจค้าขนนี้ไม่สามารถวางแผนระยะยาวที่จะขยายการค้าดำเนินงานของคนได้ เพราะไม่แน่ใจว่าเมื่อรัฐบาลเปลี่ยนแปลงผู้บริหารซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายดังกล่าวแล้ว รัฐบาลจะมีนโยบายในแนวทางใด การที่รัฐบาลขาดนโยบายที่แน่นอนอาจจะเป็นเพราะในระยะหลายปีมานี้ มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้ง และนโยบายก็เปลี่ยนแปลงไปตามผู้บริหาร จึงทำให้การดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออกไม่ก้าวหน้า เพราะต้องรอคูนโยบายของรัฐบาลก่อน

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาการกำหนดสถาบันผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าของรัฐบาล ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและผลดีผลเสียของการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐบาลหรือเอกชนเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบว่ามีความเหมาะสมและเกิดผลดีผลเสียประการใด ดังนี้

ผลดีรองการให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าแต่เพียงฝ่ายเดียว

1. สินค้าที่ซื้อขายกันในโลกขณะนี้ อาจจำแนกตามประเภทของสินค้าได้เป็น 4 ประเภทคือ สินค้าเกษตรกรรม, แร่ธาตุ, สินค้าอุตสาหกรรม และสินค้านักดกรรม และจัดแบ่งตามกระบวนการผลิตได้เป็น 2 จำพวกคือสินค้าจำพวกที่ประชากรของประเทศเป็นผู้ผลิตร่วมกัน ซึ่งได้แก่สินค้าเกษตรกรรมและนักดกรรม และสินค้าจำพวกที่มีผู้ผลิตโดยเฉพาะ ซึ่งได้แก่สินค้าประเภทอุตสาหกรรมที่มีการก่อตั้งโรงงานผลิตขึ้น ในระหว่างสินค้าเหล่านี้มีสินค้าจำพวกที่ประชากรของประเทศเป็นผู้ผลิตร่วมกันมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นสินค้าที่ประชากรจำนวนมากเป็นผู้ผลิตร่วมกัน และส่งออกจำหน่ายต่างประเทศในนามของประเทศผู้ผลิต ในสภาพเช่นนี้ผู้ผลิตรายใดรายหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จึงไม่อยู่ในฐานะที่จะรับผิดชอบต่อสินค้าแกมว่าผู้ผลิตทั้งหมดได้ หากความเสียหายใด ๆ เกิดขึ้นแก่การค้าสินค้าจำพวกนี้ ความเสียหายนั้นก็ย่อมจะตกแกมว่าผู้ผลิตทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ระบบการควบคุมมาตรฐานสินค้าของประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่รัฐจึงมักเป็นผู้ดำเนินการโดยตลอด นับตั้งแต่การกำหนดมาตรฐาน, การตรวจสอบมาตรฐานและการออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า สำหรับประเทศไทย หากจะถือว่าการควบคุมมาตรฐานสินค้าขาออกของประเทศเป็นนโยบายของรัฐที่จะส่งเสริมให้ตลาดต่างประเทศนิยมเชื่อถือต่อสินค้าไทยเพิ่มขึ้น การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวของโลกของรัฐซึ่งได้แก่เจ้าหน้าที่ของทางราชการควรจะเป็นผู้ดำเนินการเอง ซึ่งน่าจะให้ผลดีกว่าการมอบหมายให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า เพราะสถาบันของทางราชการเป็นผู้ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จึงสามารถที่จะควบคุมให้สินค้าขาออกของประเทศมีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนดไว้

2. ในด้านการควบคุมบุคลากรผู้ตรวจสอบ บุคลากรของทางราชการต้องปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายไม่น้อยกว่า 4 ฉบับคือ กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออก กฎหมายอาชญาว่าด้วยความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนว่าด้วยวินัย ส่วนบุคลากรของเอกชน การได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ตรวจสอบเพียงผ่านการทดสอบความรู้ในระดับทันฐานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าและปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออกและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการละเมิดเท่านั้น การปฏิบัติงานของทางราชการจึงควรมีประสิทธิภาพมากกว่า

3. การตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าของทางราชการที่ผ่านมา โดยเฉพาะการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์พื้นสำปะหลัง รัฐบาลได้ดำเนินการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าอย่างจริงจัง จนเป็นผลให้ผู้ซื้อสินค้าให้ความเชื่อถือและยินยอมให้ผู้ขายสินค้าใช้ชื่อกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าในสัญญาซื้อขายเป็นชื่อกำหนดที่ให้เกิดผลการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า ณ เมืองกันทาง อันเป็นชื่อกำหนดที่ทำให้ผู้ขายสินค้าในประเทศได้เปรียบผู้ซื้อ และทำให้ประหยัดเงินตราของประเทศโดยผู้ทำการค้าขาออกไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายจ้างผู้ตรวจสอบต่างประเทศ ณ เมืองปลายหางเพิ่มขึ้นอีกรายการหนึ่ง

ผลเสียของการให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า

1. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นสถาบันทางราชการ การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่วางไว้ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานล่าช้าไม่คล่องตัวเหมือนกับเอกชน และมีผลเสียทำให้ผู้ทำการค้าขาออกเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

2. การจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ในการตรวจสอบ ตลอดจนการจัดหาเทคนิคการตรวจสอบสมัยใหม่ของหน่วยงานของรัฐบาลเป็นไปอย่างล่าช้า เพราะมีงบประมาณจำกัดและต้องรอเวลา

ผลคือรองการให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐาน
สินค้า

1. การดำเนินงานของเอกชนเป็นธุรกิจที่ก่อหารายได้หรือผลกำไรจาก
การดำเนินงาน จึงเกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานอย่างเต็มที่ นอกจากนั้นเอกชน
มีความคล่องตัวสูง ในการนำเอาวิทยาการการตรวจสอบใหม่ ๆ จากต่างประเทศมาใช้
ภายในประเทศ และมีบริการให้คำแนะนำในการจัดเตรียมเอกสารค่าปรึกษาต่าง ๆ แก่
ผู้ส่งออกรายใหม่ ช่วยเหลือผู้ส่งออกในการติดต่อกับผู้ซื้อสินค้าในต่างประเทศ ช่วยเจรจา
ประนีประนอมความเสียหายหากเกิดขึ้นกับผู้ซื้อในต่างประเทศ

2. เป็นการแบ่งภาระหน้าที่ของทางราชการ หากให้ทางราชการเป็นผู้
ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าทั้งหมด ทางราชการจะคงใช้งบประมาณ
และบุคลากรเป็นจำนวนมาก

ผลวิจัยรองการให้เอกชนเป็นผู้ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า

1. การประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นธุรกิจการค้าซึ่งก่อหา
รายได้หรือผลกำไรจากการดำเนินงาน และบริษัทที่ประกอบธุรกิจค้านี้มีอยู่หลายบริษัท
จำเป็นต้องมีการแข่งขันในด้านการให้บริการตรวจสอบ ผู้ส่งออกจึงอยู่ในฐานะที่บริษัท
ตรวจสอบเอกชนต้องคอยเอาใจให้บริการเต็มที่เพื่อหวังลูกค้าและรายได้ของบริษัทเป็น
สำคัญ และอาจจะมุ่งช่วยเหลือให้สินค้าที่ไม่ถูกก้องความมาตรฐานสินค้าส่งออก
ไปเพื่อเอาใจผู้ส่งออก จึงเป็นช่องทางให้ผู้ส่งออกที่ทุจริตหาประโยชน์จากการนี้ได้

2. ราคหักประกันทางกฎหมายในกรณีให้เอกชนเป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐาน
สินค้า แม้ว่าจะหมายความว่าควมมาตรฐานสินค้าขาออกจะมีบทกำหนดลงโทษบริษัทเอกชน
ที่กระทำความผิดกฎหมายฉบับนี้โดยการพักใช้หรือถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจ
ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า หากเกิดความเสียหายร้ายแรงเกินกว่าที่บริษัทเอกชนจะ
สามารถชดเชยค่าเสียหายได้ ก็อาจล้มเลิกบริษัทและหลบหนีไปได้ง่าย

3. นับตั้งแต่วันที่ออกให้เอกชนเป็นผู้ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าแก่ฝ่ายเดียว ระบบซื้อขายสินค้าซึ่งมีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าให้ถือผลการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ณ เมืองปลายทางเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามีหลายบริษัท ผู้ซื้อในต่างประเทศไม่ทราบว่า จะสามารถเชื่อถือผลการตรวจสอบของบริษัทใดได้บ้าง จึงกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวขึ้นเป็นผลให้ทำการค้าขายออกต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้ตรวจสอบต่างประเทศ ณ เมืองปลายทางเพิ่มขึ้น ทำให้ต้นทุนการส่งออกสูงขึ้นจึงทำให้ผู้ทำการค้าขายออกผลิตภัณฑ์จะไปให้โรงงานผู้ผลิต และส่งผลกระทบต่อเกษตรกรโดยตรง¹

เมื่อพิจารณาถึงนโยบายของรัฐบาล เกี่ยวกับการกำหนดสถาบันผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า รัฐบาลควรกำหนดนโยบายดังกล่าวให้แน่ชัดและไม่เปลี่ยนแปลง ไปมาอันจะทำให้ผู้ปฏิบัติตามนโยบายและผู้ประกอบธุรกิจด้านนี้ ประสบปัญหาในการดำเนินงาน ผู้เขียนมีความเห็นว่ารัฐบาลควรกำหนดนโยบายการกำหนดสถาบันผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าโดย เปิดโอกาสให้ผู้ซื้อและผู้ขายสินค้ามีสิทธิที่จะเลือกผู้ดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าได้จากสถาบันของทางราชการหรือเอกชนตามที่เชื่อถือและพึงประสงค์สำหรับสินค้ามาตรฐานทุกชนิด รวมทั้งสินค้ามาตรฐาน 10 ชนิดที่ประกาศบังคับใช้แล้วและสินค้ามาตรฐานที่จะกำหนดขึ้นอีกในอนาคต สำหรับในกรณีที่เอกชนเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและออกใบรับรองทางราชการควรส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของ เอกชนสำหรับสินค้ามาตรฐานทุกชนิดที่เอกชนเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันมีสินค้ามาตรฐานที่เปิดโอกาสให้ผู้ซื้อและผู้ขายมีสิทธิที่จะเลือกผู้ตรวจสอบและออกใบรับรองเพียง 3 ชนิดเท่านั้น คือผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ปุ๋ยนุ่น และปอพอก และมีสินค้ามาตรฐานเพียง 5 ชนิดเท่านั้น ที่ทางราชการส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน

¹กระทรวงพาณิชย์, กรมการค้าต่างประเทศ, แจ้งความกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการในการลดต้นทุนการส่งออก ข้าวผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เพื่อให้ชาวไร่ได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรม, (อัครสำเนา) 2524.

ของ เอกชนคือผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง, ปุ๋ยหมัก, ปอพอก, ข้าวฟ่าง และข้าวโพก กรณีที่สัญญาซื้อขายเป็นแบบรัฐบาลต่อรัฐบาลเท่านั้น การกำหนดนโยบายดังกล่าวจะเกิดผลก็หลายประการดังนี้

1. ทำให้เกิดการแข่งขันและปรับปรุงประสิทธิภาพในการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าระหว่างเอกชนและราชการให้ดียิ่งขึ้น หากผู้ซื้อและผู้ขายเชื่อถือผลการปฏิบัติงานของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิที่จะเลือกใช้บริการจากฝ่ายนั้น นอกจากนั้นโดยปกติแล้วทางราชการจะเรียกเก็บอัตราค่าบริการการตรวจสอบและออกใบรับรองครึ่งหนึ่งของอัตราที่กำหนดไว้ เปิดโอกาสให้ผู้ซื้อและผู้ขายที่ต้องการลดภาระค่าใช้จ่ายในการส่งสินค้าออกสามารถเลือกใช้บริการจากสถาบันของทางราชการได้

2. ในกรณีที่เอกชนเป็นผู้ตรวจสอบ แม้ว่าทางราชการจะมีได้เป็นผู้ตรวจสอบโดยทรงแก่การที่ทางราชการส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเอกชนโดยใกล้ชิด อาจถือได้ว่ากฎกระทรวงได้เข้าควบคุมค่าเนนการคมนาคมโยบายนั้นแล้ว แต่มีใ้ลงมือกระทำโดยทรง

2. ปัญหาการวางแผนเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออก

ก. ปัญหาในการกำหนดมาตรฐานสินค้าของสำนักงานมาตรฐานสินค้านับแต่มีพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. 2503 ออกใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน มีสินค้าที่ถูกกำหนดให้เป็นสินค้ามาตรฐานและกำหนดมาตรฐานสินค้าเพื่อให้มีการตรวจสอบและออกใบรับรองก่อนส่งออกเพียง 10 ชนิดเท่านั้น ยังมีสินค้าส่งออกที่สำคัญ ๆ อีกเป็นจำนวนมากที่ยังมิได้กำหนดให้เป็นสินค้ามาตรฐานและกำหนดมาตรฐานสินค้า และสินค้านั้นใหญ่ที่กำหนดให้เป็นสินค้ามาตรฐานแล้ว ส่วนใหญ่เป็นสินค้าค้ำเกณฑ์กรรมและหัตถกรรม สินค้าอุตสาหกรรมยังไม่มีกำหนดมาตรฐานสินค้าและกำหนดให้เป็นสินค้ามาตรฐานเพื่อการส่งออกเลย การที่สามารถกำหนดมาตรฐานสินค้าและกำหนดสินค้าให้เป็นสินค้ามาตรฐานได้เพียง 10 ชนิดนั้น เนื่องจาก

1. ผู้ส่งออกบางรายเห็นว่า การกำหนดมาตรฐานสินค้าขาออกทำให้ผู้ส่งออกต้องเสียภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ส่งออกต้องเสียค่าใช้จ่ายในด้านการตรวจสอบเพิ่มขึ้นอีกรายการหนึ่ง ราคาขายจะต้องสูงขึ้นตามต้นทุนทำให้ขายได้ลำบาก เพราะสินค้าขาออกที่สำคัญของไทยต้องแข่งขันกันขายในราคาตลาดโลก นอกจากนั้นหากรัฐบาลกำหนดมาตรฐานสินค้าออกชนิดใดชนิดหนึ่ง จะทำให้ผลิตภัณฑ์ชนิดนั้นอยู่ในการควบคุมตรวจสอบของรัฐบาล หากมีข้อผิดพลาดในการผลิตหรือส่งออกทำให้คุณภาพไม่ตรงตามมาตรฐานและรัฐบาลตรวจพบ ผลิตภัณฑ์นั้นจะถูกอายัดนำออกขายไม่ได้ และบางครั้งอาจมีเหตุกำหนดกีดกันจำคุกอีกด้วย

2. ความสามารถในการผลิตของผู้ผลิตบางรายในประเทศไม่ถึงระดับที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยเฉพาะสินค้าเกษตรกรรมซึ่งเป็นสินค้าที่ควบคุมคุณภาพในการผลิตได้ลำบาก เนื่องจากสินค้าเกษตรกรรมต้องอาศัยปัจจัยด้านดินฟ้าอากาศในการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวมาเกี่ยวข้อง

3. การกำหนดมาตรฐานสินค้าขาออกแต่ละชนิดจำเป็นต้องใช้ระยะเวลา เนื่องจากจำเป็นที่จะต้องพิจารณาและศึกษาอย่างรอบคอบถึงภาวะการผลิตสินค้าชนิดนั้น เทคโนโลยีเกี่ยวกับการผลิตการบรรจุหีบห่อ การขนส่ง ภาวะการค้า ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพสินค้าที่ส่งออก วิธีการอีกตัวอย่าง วิธีการทดสอบและวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า ความต้องการของตลาดต่างประเทศ และต้องพิจารณาถึงความสามารถในการผลิตสินค้า และการส่งออกของผู้ผลิตภายในประเทศอีกด้วย หากการพิจารณากำหนดมาตรฐานสินค้าขาออกกระทำอย่างไม่รอบคอบหรือกำหนดแล้วเกินกำลังความสามารถของผู้ผลิตภายในประเทศจะมีปัญหาภายหลังตามมาได้ เช่น การที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าค้าวิจะกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก ซึ่งสมาคมการค้าหัตถกรรมไทยร้องเรียนว่ายังไม่ควรกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก เนื่องจากผู้ผลิตแต่ละรายเป็นรายย่อย มีเงินทุนจำกัด เทคนิคการผลิตยังล้าสมัย หากกำหนดแล้วจะทำให้ผู้ผลิตแต่ละรายต้องล้มเลิกกิจการไป

ข้อเสนอแนะ

1) ควรพิจารณา กำหนดมาตรฐานสินค้าส่งออกที่สำคัญ ๆ ของประเทศ ทั้งใน ด้านเกษตรกรรม, หัตถกรรม และอุตสาหกรรมทุกชนิดเพิ่มขึ้น เพื่อประโยชน์ของผู้ผลิต ผู้ทำการค้าส่งออก และเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของชาติ การกำหนดมาตรฐานสินค้าส่งออกควรคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้หรือผู้ซื้อเป็นหลักสำคัญในการกำหนด เช่น ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เนื่องจากผู้ใช้หรือผู้ซื้อต้องการนำเอาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยไปเป็นส่วนผสมของอาหารสัตว์ จึงต้องคำนึงถึงปริมาณของคาร์โบไฮเดรตหรือเนื้อแป้งที่มีอยู่ในหัวมันสำปะหลังเป็นหลัก หรือการกำหนดมาตรฐานอาหารแช่แข็ง จำพวก กุ้ง กุ้งแช่แข็ง ต้องคำนึงถึงความสะอาด ปราศจากเชื้อโรคเป็นหลักสำคัญ เนื่องจากผู้ซื้อนำไปบริโภคเป็นอาหาร การกำหนดมาตรฐานควรพิจารณา กำหนดมาตรฐานที่องค์การมาตรฐานระหว่างประเทศ (International Organization for Standardization) กำหนดไว้ เพราะเป็นมาตรฐานที่นานาชาติยอมรับกันโดยทั่วไป

2) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไป รวมถึงผู้ผลิต เกษตรกร ผู้ส่งออก ทราบถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับเนื่องจากการกำหนดมาตรฐานสินค้าส่งออก

3) รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาปรับปรุงและให้ความรู้ เทคนิคการผลิตและการตรวจสอบคุณภาพสินค้าแก่ผู้ผลิต ผู้ทำการค้าส่งออก เพื่อที่จะสามารถพัฒนาการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน

4) เนื่องจากการกำหนดมาตรฐานสินค้าส่งออกที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นการกำหนดมาตรฐานสินค้าบังคับ เมื่อมีการกำหนดมาตรฐานสินค้าและกำหนดให้สินค้าเป็นสินค้ามาตรฐานชนิดใดแล้ว ผู้ทำการค้าส่งออกต้องจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าขณะทำการส่งออกทุกครั้ง หากมีการกำหนดมาตรฐานสินค้าส่งออกทุกชนิด จะทำให้รัฐบาลต้องใช้งบประมาณและบุคลากรในการควบคุมตรวจสอบเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานสินค้าส่งออกควรแบ่งเป็นสองประเภทคือ

4.1 มาตรฐานสินค้าชนิดบังคับ ใช้ในกรณีที่สินค้าที่ส่งออกนั้น มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ มีปริมาณและมูลค่าในการส่งออกมาก หรือเป็นสินค้าที่มีปัญหาด้านคุณภาพสินค้าบ่อยครั้ง

4.2 มาตรฐานสินค้าชนิกไม่บังคับ ใช้ในกรณีที่สินค้าที่ส่งออกมี ปริมาณการส่งออกไม่มากนัก หรือยังไม่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพสินค้าที่ส่งออกมาก เมื่อผู้ ทำการค้าขายออกรายได้ที่ประสงค์จะไต่ใบรับรองมาตรฐานสินค้าเพื่อแสดงที่อยู่ซื้อในทาง ประเทศ ก็จักให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า หากไม่ประสงค์จะไต่ใบรับรองมาตรฐาน สินค้าก็สามารถส่งออกได้เลย

5) ควรสนับสนุนในองค์กรเอกชนที่เข้มแข็งมีประสิทธิภาพร่วมมือ กับภาครัฐบาล ดูแลควบคุมคุณภาพกันเอง ในขั้นตอนการผลิต หรือขั้นตอนการรับซื้อจึกหา สินค้าเพื่อการส่งออก ซึ่งจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้การควบคุมมาตรฐานสินค้าที่ส่ง ออกของรัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในต่างประเทศหลาย ๆ ประเทศ ที่มีการควบคุมมาตรฐานสินค้าเข้มแข็ง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งก็เพราะ มีองค์กรในระดัับการผลิต เช่น สมาคม หรือสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้า ชนิดนั้น ๆ ควบคุมมาตรฐานกันเองอย่างเข้มแข็งซึ่ง เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนการ ควบคุมมาตรฐานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่ยิ่ง ดังเช่นในสหรัฐอเมริกา มีสมาคมหรือสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้าต่าง ๆ หลายร้อยสมาคม

6) รัฐบาลควรมีการทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานที่ใช้เพื่อให้เหมาะสม กับความต้องการของตลาดต่างประเทศเสมอ เนื่องจากрынิยมของผู้บริโภคและความ ต้องการของตลาดต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มาตรฐานสินค้าที่กำหนดไว้ แล้วบางชนิดอาจไม่เหมาะสมกับความต้องการ จึงควรมีการทบทวนและปรับปรุงมาตรฐาน สินค้าขาออกให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดต่างประเทศเสมอ

ข. ปัญหาการขาดหน่วยงานร่วมระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน ทำหน้าที่ วิเคราะห์และให้คำแนะนำในด้านการบริหารงาน อันได้แก่การวางแผน (planning) การกำหนดทิศทาง (directing) การแนะนำ (supervision) และการควบคุม ให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงาน แม้การบริหารงานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า ขาออกของสำนักงานมาตรฐานสินค้าในปัจจุบันจะมีคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าอยู่

ก็ตาม คณะกรรมการมาตรฐานสินค้ามีลักษณะเป็นหน่วยงานทำหน้าที่ในลักษณะให้
คำปรึกษา (Advisory group) แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ในกิจการที่
เกี่ยวกับมาตรฐาน โดยมีหัวหน้าสำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นกรรมการและเลขาธิการ
โดยตำแหน่งหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าคือพิจารณาให้ความเห็น
ชอบการกำหนดมาตรฐานสินค้า การกำหนดให้สินค้าขาออกเป็นสินค้ามาตรฐานและ
การพิจารณาปัญหาเกิดจากการบริหารงานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออก แต่การ
พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวของอาศัยการพิจารณาตัดสินกรองจากหน่วยงานต่าง ๆ
ของสำนักงานมาตรฐานสินค้า เสนอผ่านหัวหน้าสำนักงานมาตรฐานสินค้าเพื่อนำเข้า
พิจารณาในที่ประชุมของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้า ปัญหาบางเรื่องที่เกิดกับภาค
เอกชน เช่นผู้ทำการค้าขาออกหรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของอาศัย
การพิจารณาให้ความเป็นชอบจากฝ่ายรัฐบาลเสียก่อนจึงจะนำไปปฏิบัติได้ เมื่อเกิด
ปัญหาขึ้นครั้งใดจึงเสนอให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าแก้ไข ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่
ในการวิเคราะห์ วางแผน กำหนดทิศทาง และให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาแก่ผู้บริหาร
ระดับสูงของสำนักงานมาตรฐานสินค้า ทำให้ความก้าวหน้าในการบริหารงานเกี่ยวกับ
มาตรฐานสินค้านำออกเชื่องช้ากว่าที่ควรจะเป็น

ข้อเสนอแนะ

ควรจัดตั้งหน่วยงานขึ้นคณะหนึ่งอาจเป็นไปในรูปของคณะกรรมการ
ประกอบด้วยฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถอุทิศเวลาในการ
ทำงานได้เต็มที่ ทำหน้าที่วางแผนกติกคามและรวบรวมปัญหาที่เกิดจากการบริหารงาน
เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออกพร้อมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหา จะทำให้มีการพิจารณาแก้ไข
ปัญหารวดเร็วขึ้นและมีการตัดสินกรองปัญหาอีกชั้นหนึ่งก่อนเสนอฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ค. ผู้ทำการค้าขาออกจำนวนมากมีฐานะการเงินไม่มั่นคง และเป็นผู้ส่งออก
รายย่อย อาศัยประสบการณ์ที่มีเป็นเวลานานในการทำการค้าและบริหารงาน ลักษณะ
การจัดการค้าธุรกิจเป็นแบบสมัยเก่า ไม่มีการวางแผนงาน การกำหนดนโยบายและ

เป้าหมายในระยะยาว ซึ่งลักษณะเช่นนี้หาได้จากการทำธุรกิจด้านการเกษตรของประเทศไทย ผู้ทำการค้าขายออกอาศัยประสบการณ์ที่มีอยู่เป็นเวลานานเป็นแนวทางในการบริหารงานธุรกิจของตน แต่ภาวะการณ์ด้านเศรษฐกิจปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องมีการบริหารงานธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีการจัดองค์การและการบริหารอย่างมีระเบียบแบบแผน มีการกำหนดกลยุทธ์ แผนการดำเนินงานและนโยบาย เพื่อช่วยให้องค์การบรรลุผลสำเร็จตามประสงค์ เมื่อภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบบถึงผู้ทำการค้าขายออกได้ง่าย จึงไม่อาจรับประกันขอบเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าออกที่คนส่งออกไปได้ดี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงสาเหตุโดยการสัมภาษณ์ทราบว่า ผู้ทำการค้าขายออกเป็นจำนวนมาก ใช้การจัดองค์การบริหารงานแบบรวมอำนาจ การบริหารงานมีลักษณะแบบครอบครัว นำเอาเครือญาติของคนเข้ามาเป็นผู้บริหาร ไม่มีการว่าจ้างผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญมาเป็นผู้บริหาร และระบบการบริหารงานไม่มีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างฝ่ายจัดการและผูถือหุ้นของบริษัท การแก้ปัญหาควรเริ่มใช้การกระจายอำนาจ ปรับปรุงโครงสร้างขององค์การ โดยนำเอาผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะมาเป็นผู้บริหารงาน แบ่งแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างฝ่ายจัดการและฝ่ายผูถือหุ้น

ง. ประเด็นการค้าระหว่างประเทศมีการทำสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้า ซึ่งจำเป็นต่อองค์การคาคะ เนถึงประมาณความต้องการและปริมาณยอดอีกในอนาคตของผู้ซื้อและผู้ขาย สินค้ามาตรฐานที่กำหนดแล้วส่วนมากเป็นสินค้าเกษตร มีปริมาณยอดอีกไม่แน่นอนขึ้นกับภาวะของสินค้าอากาศตามธรรมชาติในแต่ละปี ผู้ทำการค้าขายออกจึงประสบปัญหาในการวิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณยอดอีก เนื่องจากไม่สามารถคำนวณปริมาณยอดอีกได้แน่นอน แม้สินค้าเกษตรบางชนิดจะมีการคาคะเนปริมาณยอดอีก แต่บางครั้งก็คลาดเคลื่อนมาก จึงทำให้ผู้ทำการค้าขายออกประสบปัญหาการขาดทุนในบางครั้งผู้ส่งออกบางรายที่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม จึงเกิดการ

ปลอมปนคุณภาพสินค้า เพื่อลดภาระการขาดทุน

ข้อ เสนอแนะ

การคาดคะเนภาวะตลาดสินค้า เกษตรและปริมาณผลผลิตสินค้าแต่ละชนิด จำเป็นต้องอาศัยกำลังคนและปริมาณเงินเป็นจำนวนมาก ผู้ทำการค้าขายออกโดยลำพังไม่สามารถกระทำได้ จึงต้องอาศัยความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐบาล ปัจจุบันการคาดคะเนปริมาณผลผลิตสินค้า เกษตรแต่ละชนิดยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงควรมีการปรับปรุงการกระจายข่าวสาร ข้อมูลทั้งการผลิตรายการรวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการค้าให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและให้โอกาสอย่างเท่าเทียมกันแก่เกษตรกรและพ่อค้าทุกระดับไว้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจซื้อขายสินค้าของตน ทำให้มีการแข่งขันกันอย่างยุติธรรม

ควรจัดให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของ เอกชนและรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับภาวะตลาดสำหรับสินค้าแต่ละประเภทเป็นรายปี

จ. บริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าบางรายมีเงินทุนและพนักงานจำกัด ปริมาณงานสินค้าที่ตรวจสอบมาตรฐานมีน้อย รายได้จากอัตราค่าบริการตรวจสอบไม่เพียงพอกับการดำเนินงาน ไม่สามารถจ้างผู้บริหารงานที่มีประสิทธิภาพมาดำเนินงานได้ จึงทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และส่งผลกระทบต่อคุณภาพการดำเนินงานตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ข้อ เสนอแนะ

1. ทางราชการควรกำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารงานบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ปัจจุบันการกำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเท่านั้น เพื่อให้การบริหารงานของบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. บริษัทที่ประกอบธุรกิจค้านี้ ควรรวมกลุ่มกันในรูปของสมาคมหรือชมรม เพื่อแลกเปลี่ยนและให้ความช่วยเหลือในด้านความรู้ทางวิชาการและข่าวสาร

3. ควรกำหนดจำนวนเงินทุนจดทะเบียนสำหรับการประกอบธุรกิจ
ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่สำคัญให้สูงขึ้นไปกว่าเดิม

4. ควรกำหนดจำนวนขั้นต่ำผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่ผู้ประกอบการ
ธุรกิจมาตรฐานสินค้าจะต้องมีในการดำเนินการประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของสินค้า
มาตรฐานแต่ละชนิด

3. ปัญหาเกี่ยวกับระบบควบคุมมาตรฐานสินค้า

ก. ปัจจุบันสำนักงานมาตรฐานสินค้ามีนโยบายส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมดูแล
และการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเพียง
4 ชนิด คือ ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป, ปอฝอก, ทุบปั่นและข้าวโกลเด้นเฉพาะรายที่มีสัญญา
ซื้อขายระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลเท่านั้น ยังมีสินค้ามาตรฐานอีกหลายชนิดที่ยังมิได้มีการ
ส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมดูแลการปฏิบัติงานการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของผู้ตรวจสอบ
เอกชน

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการควบคุมการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าโดยมีบริษัทตรวจสอบ
เอกชน เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบมีปัญหาเกี่ยวกับระบบการควบคุมยังไม่รัดกุมพอ จึงควร
ดำเนินการแก้ไขดังนี้

ควรกำหนดนโยบายให้ส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานมาตรฐานสินค้า
ไปควบคุมดูแลการปฏิบัติงานการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าสำหรับสินค้าทุกชนิดที่บริษัท
ตรวจสอบเอกชน เป็นผู้ตรวจสอบ เพื่อควบคุมการปฏิบัติงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ข. การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า โดยเหตุที่
การตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจะบังเกิดผลดีโดยเฉพาะคุณภาพสินค้าขึ้นอยู่กับวิธีการ
ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าสำหรับสินค้าแต่ละชนิดด้วย ปัจจุบันมีการกำหนดหลักเกณฑ์
และวิธีการจัดทำให้มีการตรวจสอบและวิธีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเพียง 5 ชนิดคือ
ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป, ทุบปั่น, เครื่องเงินไทย, ข้าวฟ่าง และข้าวใหม่และผลิตภัณฑ์
ข้าวใหม่ สินค้ามาตรฐานอื่น ๆ ยังไม่มีการกำหนดวิธีการตรวจสอบไว้ การที่ยังไม่มี

ระเบียบกำหนดไว้ ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าแต่ละบริษัทจึงต้อง
กำหนดวิธีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าแต่ละชนิดกันขึ้นเอง ซึ่งย่อมจะเข้าใจว่า
วิธีการตรวจสอบที่คนกำหนดขึ้นนั้นเป็นวิธีการที่ดีและรัดกุมแล้ว ดังนั้นวิธีการตรวจสอบ
มาตรฐานสินค้าแต่ละชนิดและแต่ละบริษัทย่อมจะแตกต่างกันทำให้การตรวจสอบไม่เป็น
มาตรฐานเดียวกัน คุณภาพสินค้าก็แตกต่างกันไปตามวิธีการตรวจสอบของคน

ข้อเสนอแนะ

ควรกำหนดวิธีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าสำหรับสินค้ามาตรฐานทุก
ชนิดจะทำให้การควบคุมกระทำได้ง่ายและสะดวก เพราะมีหลักการในการยึดถือ
ระเบียบที่วางไว้เป็นหลักในการควบคุมและเป็นการวางแนวทางให้ผู้ตรวจสอบยึดถือ
ปฏิบัติในการขอมาตรฐานสินค้าซึ่งเป็นการผูกมัด ให้ผู้ตรวจสอบมีความรับผิดชอบ
ในวิธีการที่กำหนด หากไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติกฎหมาย ผลที่ออกมาทำให้คุณภาพเป็นไป
ตามมาตรฐานอย่างเดียวกัน

ก. การควบคุมการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า สำนักงานมาตรฐานสินค้า
ควบคุม แต่เฉพาะการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ข. ส่วนผู้
ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ก. สำนักงานฯ ควบคุมเครื่องมือและอุปกรณ์ให้
เพียงพอแก่การวิเคราะห์สินค้าเท่านั้น จึงควบคุมไม่ครบกระบวนการหรือขั้นตอนการ
ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าดังที่กล่าวถึงขั้นตอนในการตรวจสอบมาตรฐานในบทที่ 4
มาแล้ว

การที่สำนักงานฯ มิได้เข้าไปควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ
มาตรฐานสินค้าประเภท ก. เท่ากับเป็นการควบคุมการปฏิบัติงานเพียงครั้งเดียวไม่
สมบูรณ์ แม้จะมีการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ข.
ก็ตาม ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ก. จะวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้าอย่างไร
หรือไม่วิเคราะห์ตัวอย่างสินค้าเพียงแค่ว่าคละเนเขาจะยอมจะกระทำได้ ซึ่งสำนักงานฯ
ไม่มีทางทราบได้เลย หากบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ารู้เห็นเป็นใจ
กับผู้ทำการค้ารายออก ผู้ซื้อสินค้าย่อมได้รับความเสียหาย เช่น กรณีฉลิววิเคราะห์
ผิดไปจากความเป็นจริงโดยวิเคราะห์สินค้าได้คุณภาพตามมาตรฐานทั้ง ๆ ที่คุณภาพต่ำ

กว่ามาตรฐาน ผู้ซื้อสินค้าย่อมได้รับความเสียหาย จึงเห็นได้ว่าชั้นตอนนี้มีความสำคัญ หากไม่ควบคุมการตรวจสอบชั้นตอนนี้แล้ว การควบคุมชั้นคนอื่นย่อมไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการควบคุมการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่จะทำให้คุณภาพสินค้าที่ส่งออกถูกต้องของมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

การควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ก. อาศัยเหตุที่ของชนิดเดียวกันคุณภาพย่อมเหมือนกัน ดังนั้นสินค้ามาตรฐานที่บริษัทตรวจสอบเอกชนโดยผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ข. ไปซึกและมอบตัวอย่างสินค้านั้นให้สำนักงานฯ ไปวิเคราะห์ และส่งมอบให้บริษัทโดยผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ก. เป็นผู้วิเคราะห์ เมื่อเป็นตัวอย่างเดียวกันยลวิเคราะห์ย่อมเหมือนกัน แต่เนื่องจากสินค้ามาตรฐานส่วนใหญ่เป็นสินค้าพิชไร โอกาสที่จะเหมือนกันทุก ๆ ข้อ กำหนดมาตรฐานอาจจะเป็นไปได้ ย่อมมีข้อแตกต่างกันบ้าง ไม่เหมือนกับสินค้าอุตสาหกรรมซึ่งสามารถควบคุมคุณภาพให้เหมือนกันได้ ดังนั้น การควบคุมผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ก. จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์ความแตกต่างของยลวิเคราะห์คุณภาพสินค้าและข้อกำหนดมาตรฐานไว้ว่ายลวิเคราะห์แตกต่างกันเท่าไรจึงจะถือว่าเป็นเกณฑ์ที่ปกติหรือนิคปกติ โดยยลวิเคราะห์ของสำนักงานฯ เป็นหลักในการเปรียบเทียบ หากยลวิเคราะห์ทั้งสองมีความแตกต่างกันเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสำนักงานฯ วินิจฉัยเห็นว่าเป็นที่น่าสงสัยว่ามีการกระทำอันเป็นผลเสียหายต่อการส่งออกให้ส่งตัวอย่างให้หน่วยงานหรือสถาบันอื่น ๆ ที่เป็นที่เชื่อถือวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง และผลการวิเคราะห์ของหน่วยงานที่สามเป็นข้อวินิจฉัยว่าจะดำเนินการอันเหมาะสมประการใดกับผู้ประกอบการตรวจสอบนั้น ๆ และสำนักงานฯ ควรจัดทำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเสนอต่อกระทรวงพาณิชย์และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น มีสภาพการค้าแห่งประเทศไทย

การกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างของยลวิเคราะห์อาจกระทำได้ดังนี้

1. ศึกษาโดยการค้นคว้าทดลองและวิจัยสินค้ามาตรฐานทุกชนิดเปรียบเทียบในตัวอย่างเดียวกันแล้วหาเกณฑ์เฉลี่ยความแตกต่างที่เหมาะสมว่าความ

แตกต่างกันเท่าใดจึงจะพอเชื่อถือว่า เป็นเกณฑ์ปกติ

2. ตัวอย่างสินค้าที่ตกลงให้ส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมการตรวจสอบ
มาตรฐานสินค้าทุกชนิด แล้วแบ่งตัวอย่างจากผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าส่งให้ห้อง
ปฏิบัติการทดลองต่อไป

ง. การควบคุมผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ข. ยังไม่รัดกุมพอ
สำนักงานมาตรฐานสินค้ากระทำเพียงแต่ควบคุมวิธีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าหรือ
เพียงสังเกตคุณภาพสินค้าเท่านั้น ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนที่สำคัญในการควบคุม
เช่น การจัดทำตัวอย่างสินค้า เป็นที่ทราบกันดีว่าตัวอย่างสินค้าที่ผู้ตรวจสอบมาตรฐาน
สินค้าเก็บตัวอย่างตามวิธีการทางสถิติมีความสำคัญ เพราะเป็นตัวแทนของสินค้าทั้งหมด
หากตัวอย่างสินค้ามีข้อวิเคราะหฺ์ถูกต้องความมาตรฐานแสดงว่าสินค้าที่ส่งออกมีคุณภาพ
ถูกต้องความมาตรฐาน จะเห็นได้ว่าตัวอย่างสินค้าที่ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าได้มานั้น
มีความหมายต่อผู้ซื้อและผู้ขายไปตามผลการวิเคราะห์ แต่สำนักงาน มิได้เข้าไปเกี่ยว
ข้องกับตัวอย่างสินค้าดังกล่าวมากนัก เพียงแค่สังเกตการณ์ภายนอก นอกจากนั้นปล่อย
ให้เจ้าหน้าที่ของผู้ตรวจสอบ ทั้งนี้หากผู้ตรวจสอบจะกระทำการทุจริตย่อมจะกระทำใ้
ง่ายและสะดวก แม้จะมีกฎหมายกำหนดโทษการบรรทุ กุมพอ ผู้มีค้ตัวอย่างสินค้า
ในลักษณะที่จะไม่ทำให้คุณภาพเปลี่ยนแปลงหรือสามารถป้องกันการถ่ายเทสับเปลี่ยนตัวอย่าง
สินค้านั้นได้ และต้องมีตราหรือแถบป้ายแสดงวัน เดือน ปี ที่ซื้อตัวอย่างและให้ผู้ตรวจสอบ
มาตรฐานสินค้ากับเจ้าของสินค้าหรือตัวแทนซึ่งอยู่ในขณะที่มีการรับตัวอย่างลงลายมือชื่อ
กำกับไว้ด้วยก็ตาม แต่อาจผู้ทำการค้าออกร่วมมือกับผู้ตรวจสอบกระทำทุจริต กฎหมาย
ที่กำหนดไว้ข้างต้นก็ไม่มีประโยชน์ เพราะทั้งสองฝ่ายร่วมกันจัดทำตัวอย่างก็สามารถสับ
เปลี่ยนตัวอย่างสินค้าได้เป็นเหตุที่ไทยวิเคราะห์ผิดไปจากข้อเท็จจริง

นอกจากนี้หากเป็นสินค้าที่สำนักงานมาตรฐานสินค้ามิได้ส่งเจ้าหน้าที่
ไปควบคุมการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเอกชน ตัวอย่างสินค้าที่บริษัท
ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าส่งให้สำนักงานเก็บรักษานั้น สำนักงาน มิ
ทราบได้ว่าตัวอย่างนั้นเป็นตัวอย่างที่ซึ่กได้จากกองสินค้าที่จัดให้มีการตรวจสอบหรือไม่
อาจมีการปรุงแต่งคุณภาพตัวอย่างสินค้ามาแล้วก่อนส่งให้สำนักงาน ฉะนั้นหากมีปัญหา

เกี่ยวกับคุณภาพสินค้าโดยต้องไร้อวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้าที่สำนักงานเก็บรักษาเป็น
ผลิตภัณฑ์ ซึ่งอวิเคราะห์นั้นย่อมจะถูกคัดกรองความมาตรฐานเสมอไป แต่ไปรักกับข้อ
เท็จจริงจึงไม่เป็นที่ไว้วางใจหรือเชื่อถือสินค้าไทยในต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

การควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ข.
มีข้อควรแก้ไขดังนี้

1. การควบคุมการตรวจสอบคอกเวลาอย่างใกล้ชิดจนแล้วเสร็จ
โดยเฉพาะการควบคุมให้ผู้ตรวจสอบรักตัวอย่างสินค้าอย่างถูกต้องตามวิธีการที่กำหนด
และคอยระมัดระวังตัวอย่างสินค้ามิให้มีการถ่ายเทสับ เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงตัวอย่าง
สินค้าคอกเวลา

2. เมื่อมีการพอนตัวอย่างเพื่อเก็บในถุงหรือภาชนะอื่น ควรให้ผู้
ควบคุมการปฏิบัติงานอยู่ในที่นั้นด้วย หากจะมีการปิดฉลากถุงหรือภาชนะเก็บตัวอย่าง
ให้ผู้ควบคุมเองชื่อในปากถุง เพื่อเป็นพยานในการป้องกันการสับเปลี่ยนสินค้า

จ. กฎหมายไม่ให้อ่านอาจให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติ เพราะความ
พระราชบัญญัติพนักงานเจ้าหน้าที่จะจับกุมผู้ฝ่าฝืนลงโทษได้ก็เมื่อเห็นว่ากำลังทำความ
ผิดนั้นจริงและการขายสินค้าที่มีคุณภาพไม่ถูกต้องจะทำได้เมื่อสินค้านั้นผิดเป็นผลิตภัณฑ์
สำเร็จรูปแล้ว ในทางปฏิบัติผู้ผลิตสินค้าสามารถอ้างได้ว่าสินค้าที่ผิดจริงไม่ได้จำหน่าย
เพื่อการส่งออกจึงไม่สามารถจับกุมผู้ประกอบการได้

ข้อเสนอแนะ

1. ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าฯ ออกให้รัดกุมและ
ก่อให้เกิดความคองตัวในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่

2. ควรกำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจัดทำสัญญา
คำประกันการชดเชยค่าเสียหายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น เกิดจากการปฏิบัติงานโดยบกพร่อง
เพื่อให้ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าใช้ความระมัดระวังในการดำเนินงาน
และป้องกันการเกิดความรับผิดชอบให้แก่ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่ปฏิบัติงานให้บริษัท
ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้านั้น

3. ในกรณีที่เห็นสมควร อาจกำหนดให้ผู้ทำการค้ารายออกจำหน่ายสินค้าค่าประกันการส่งออกต้นขนาดคาร์พาคีซี หากเกิดกรณีข้อพิพาทเกี่ยวกับคุณภาพสินค้าและพบว่า เป็นความผิดของผู้ทำการค้ารายออกก็ให้ทำการรับเงินค่าประกันนั้น เพื่อให้ผู้ทำการค้ารายออกใช้ความระมัดระวังในการส่งสินค้าของคนออกนอกประเทศ

4. ปัญหาเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้ารายออก

ก. ปัญหาการขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์การตรวจสอบ ปัจจุบันการตรวจสอบมาตรฐานสินค้ายังขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตรวจสอบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอีกเป็นจำนวนมาก ทั้งในคานของผู้ทำการค้ารายออกซึ่งจำเป็นต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การตรวจสอบที่ทันสมัยในการตรวจรับสินค้าผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพสินค้าและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานมาตรฐานสินค้า ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า การตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของผู้ตรวจสอบท้องถิ่น เครื่องมือและอุปกรณ์การตรวจสอบของผู้ทำการค้ารายออกซึ่งมีประสิทธิภาพไม่แน่นอนและ เครื่องมือของแต่ละบริษัทไม่เหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

ควรกำหนดให้ผู้ทำการค้ารายออกและผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจัดหา เครื่องมือและอุปกรณ์การตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ในคานสำนักงานมาตรฐานสินค้าควรจัดหา เครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการตรวจสอบเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะเครื่องวัดความชื้น เครื่องมือสำหรับตรวจวิเคราะห์หาวัตถุอื่น เป็นต้น ให้เพียงพอกับความต้องการ

ข. ปัญหาการเก็บตัวอย่างในรัศมีตัวอย่างสินค้าก่อนตรวจปล่อย (Pre-loading Sampling) โดยเฉพาะสินค้ามาตรฐานที่เป็นสินค้าเกษตร เช่น ผลึกพืชพันธุ์สำปะหลัง ข้าวโพด เป็นต้น ปัจจุบันการส่งออกใช้วิธีการกับพื้นไม้บรรจุกระสอบหรือเก็บไว้ในไซโอ การเก็บหรือรัศมีตัวอย่างสินค้าจะใช้วิธีเก็บตัวอย่างสินค้าที่ผู้ส่งออกรับหรืออะกองกับพื้นหรือเก็บไว้ในไซโอเรียบร้อยแล้ว วิธีการเก็บตัวอย่างสินค้าดังกล่าวไม่สามารถเก็บตัวอย่างสินค้าได้ทั่วถึง เนื่องจากปริมาณของ

สินค้าจำนวนมาก การเก็บตัวอย่างจึงเก็บได้เฉพาะตัวหน้ากองสินค้าหรืออีกกองไปได้
ไม่เกินหนึ่ง เมตริกเท่านั้น จึงมีโอกาสที่มีสินค้าผิดมาตรฐานสุกซ่อนอยู่ภายในกองสินค้า

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากวิวัฒนาการของระบบขนถ่ายสินค้า ซึ่งใช้
เครื่องจักรแทนแรงงานคนทำให้ประสิทธิภาพแรงงาน, เวลาที่ใช้ในการขนถ่าย, พื้นที่ใน
การเก็บสินค้าและค่ากระสอบ การแก้ไขปัญหาคงกล่าวอาจกระทำได้โดย

1. กำหนดให้มีการชักตัวอย่างสินค้าในชั้นชักตัวอย่างก่อนตรวจปล่อย
ขณะลำเลียงสินค้าเข้าเก็บในคลังสินค้าหรือไซโล โดยเก็บตัวอย่างจากทุกคันรถบรรทุก
หรือปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ในกรณีของข้าวโพดอาจเกิดปัญหาเนื่องจากข้อเท็จจริงใน
การรับซื้อสินค้าข้าวโพดเข้าเก็บในคลังไซโลอาจมีความชื้นเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด
แล้วจึงผ่านกระบวนการปรับปรุงความชื้นภายในไซโลเก็บข้าวโพดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้มี
ความชื้นเท่ากับมาตรฐาน วิธีการแก้ปัญหาคงทำได้โดยการกำหนดให้ผลวิเคราะห์ชั้นชัก
ตัวอย่างของสินค้าข้าวโพด กำหนดเกณฑ์ความชื้นสูงสุดเฉลี่ยที่จะยอมให้มีได้ว่ามีผล
แตกต่างกับความชื้นมาตรฐานได้เท่าไร ซึ่งต้องมีการวิเคราะห์ถึงเกณฑ์แตกต่างที่ยอม
ให้มีได้ต่อไป

2. กำหนดให้มีการชักตัวอย่างทุก ๆ 1,000 ตัน หรือ 2,000 ตัน
ต่อปริมาณของสินค้าจำนวนหนึ่งกอง เนื่องจากมีจำนวนสินค้ามาตรฐานเช่นผลิตภัณฑ์
มันสำปะหลัง กำหนดให้มีการเก็บสินค้าได้สูงสุด 10,000 ตันต่อปริมาณสินค้าหนึ่งกอง
วิธีการเช่นนี้ทำให้มีการชักตัวอย่างละเอียดมากกว่าปัจจุบัน ทำให้ผลวิเคราะห์คุณภาพ
สินค้าใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น

ค. การควบคุมมาตรฐานสินค้าขาออกที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เป็นการตรวจสอบ
มาตรฐานสินค้าที่คลังสินค้าของผู้ทำการค้าขาออกในระยะก่อนส่งออกเท่านั้น ไม่มีการ
ควบคุมมาตรฐานสินค้าในชั้นการยัดที่โรงงานที่ทำการแปรรูป ทำให้มีช่องทางการ
การปลอมปนสินค้าหรือยัดสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ผู้ทำการค้าขาออกจึงเป็นผู้รับผิดชอบ
อาจไม่ทราบถึงการปลอมปนสินค้าหรืออาจจะทราบแต่มีความจำเป็นที่จะจัดหาสินค้าส่งออก

ให้พ้นกำหนดเวลา จึงต้องพยายามทุกวิถีทาง รวมทั้งวิธีการที่ไม่สุจริตเพื่อหาทางส่งสินค้า
ออกพ้นกำหนดเวลา แล้วค่อยเจรจากับผู้ซื้อในต่างประเทศที่เรียกเรื่องรอชเชอ
ค่าเสียหาย เนื่องจากสินค้าไม่ได้มาครบถ้วนในภายหลัง

ข้อเสนอแนะ

กำหนดให้มีการควบคุมมาตรฐานในชั้นการผลิตที่แหล่งผลิตหรือแปรรูป
สินค้าเบื้องต้น เช่น โรงงานผลิตชิ้นส่วนสำหรับอัดเม็ด โรงงานแยกหินปูนปูน มีมาตรการ
การที่จะทำการตรวจสอบที่โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร เมืองต้นและกำหนดของ
โทษผู้ฝ่าฝืน หน่วยงานที่ควรมีบทบาทในขั้นนี้ ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมโดยร่วมมือประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสำนักงานมาตรฐานสินค้า เนื่องจาก
รอบเขตก่อนหน้าที่รองสำนักงานมาตรฐานสินค้ามีรอบเขตก่อนหน้าที่ในการควบคุม
มาตรฐานสินค้าชั้นการส่งออก ส่วนสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีรอบเขตก่อน
หน้าที่ในการควบคุมมาตรฐานสินค้าชั้นการบริโภคภายในประเทศ ทั้งสองหน่วยงาน
จึงควรมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนงานที่ประสานงานและสอดคล้องกัน

ง. การตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่บริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐาน
สินค้ากระทำอยู่ในปัจจุบัน มีข้อกำหนดเงื่อนไขในสัญญาซื้อขายให้เป็นเงื่อนไขคุณภาพ
สินค้า ๒ เมืองปลายทางเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ผู้ทำการค้ารายออกเสียเปรียบผู้ซื้อสินค้า
และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการส่งออกเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัทผู้ประกอบธุรกิจ
ตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามีหลายบริษัท ผู้ซื้อไม่มั่นใจในผลการตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะ

การแก้ไขปัญหาเงื่อนไขคุณภาพสินค้าให้เป็นแบบเงื่อนไขคุณภาพสินค้า
๒ เมืองต้นทาง ต้องอาศัยความเชื่อถือของการตรวจสอบที่ผู้ซื้อสินค้ามีคอบริษัท ตรวจสอบ
สินค้าแต่ละบริษัท บริษัทแต่ละบริษัทจึงควรสร้างความเชื่อถือให้กับผู้ซื้อสินค้า และ
ทางราชการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาค้นหาการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ
มาตรฐานสินค้าด้วยความเข้มงวดกวดขัน

ลักษณะความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Uniformity)

ทำให้ผู้ซื้อขาดความเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะ

1. ส่งเสริมให้สหกรณ์การเกษตรที่มีอยู่มีส่วนในการให้ความรู้ เทคนิค การผลิตปัจจัยการผลิตและระบบสินเชื่อเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกร โดยให้หน่วยงาน ของรัฐ เป็นผู้ให้การช่วยเหลือและสนับสนุน

2. สนับสนุนให้มีระบบการจักษุคุณภาพและกำหนดมาตรฐานสินค้า สำหรับสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ รวมทั้งการควบคุมมาตรฐานสินค้าที่แหล่งผลิต มีมาตรการที่จะทำการตรวจสอบที่โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรเบื้องต้น และที่คลังสินค้า ของผู้ทำการค้ารายออกขณะที่ทำการผลิตหรือรับซื้อสินค้าเข้าเก็บในคลังสินค้า โดยทาง ราชการ เช่น สำนักงานมาตรฐานสินค้าและสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จัดงบประมาณหรือยานพาหนะ ตรวจเครื่องมือและอุปกรณ์ตรวจสอบในลักษณะของห้อง หลอดแสงสีนที่ ทำการเก็บและวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้า เพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุง การผลิต การรับซื้อสินค้า การให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ผลิตและผู้ทำการค้ารายออก ทั้งนี้ให้มีการเก็บตัวอย่างสินค้าเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง

สำนักงานมาตรฐานสินค้าควรกระจายอำนาจให้แก่สำนักงานสาขาใน ภูมิภาคทำหน้าที่ตรวจตราการรับซื้อสินค้าของผู้ทำการค้ารายออก ทำการเก็บตัวอย่าง สินค้าที่ผู้ทำการค้ารายออก รับซื้อสินค้าขณะลำเลียงสินค้าเข้าเก็บในคลังสินค้า เพื่อนำมา วิเคราะห์หาข้อบกพร่องและให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพสินค้าอย่างสม่ำเสมอและ ทั่วถึง รวมทั้งการให้บริการรับวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้าของผู้ทำการค้ารายออกที่รับซื้อไว้ และขอให้สำนักงานสาขาวิเคราะห์คุณภาพสินค้า โดยคิดอัตราค่าบริการในอัตราที่สมควร และแจ้งผลให้ผู้ทำการค้ารายออกทราบต่อวิเคราะห์โดยรวดเร็ว และถูกต้อง เพื่อให้ผู้ทำ การค้ารายออกสามารถนำตัวอย่างวิเคราะห์ ตัวอย่างสินค้าไปปรับปรุงการดำเนินงานการรับ ซื้อและการส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ นอกจากนี้ควรพิจารณาจัดตั้งสำนักงานมาตรฐาน สินค้าสาขาในภูมิภาคที่มีการรับซื้อ และส่งออกสินค้ามาตรฐานเพิ่มขึ้นตามความ จำเป็น รวมทั้งควรกระจายอำนาจหน้าที่ให้สำนักงาน ในภูมิภาครับผิดชอบเพิ่มขึ้น

ก. ระบบการซื้อขายสินค้าเกษตรภายในประเทศ ยังไม่มีการกำหนด

มาตรฐาน สำหรับการรื้อร่ายภายในประเทศ การรื้อร่ายดีคุณภาพจะเป็นหลักใน การรื้อร่าย ทำให้เกษตรกรรชาคแรงจูงใจในการปรับปรุงสภาพหรือประสิทธิภาพการ ผลิตและปรับปรุงยอดดีครองคนให้ดีขึ้นก่อนออกสู่ตลาด

ข้อเสนอแนะ

ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มในรูปของสหกรณ์การเกษตรหรือ กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้เกิดการขายสินค้าเป็นกลุ่ม สามารถรวบรวมสินค้าได้มากพอสำหรับการจัดขึ้นคุณภาพและมาตรฐาน

6. ปัญหาค้านคลังเก็บสินค้า

ระบบการตลาดสินค้า เกษตรของไทยยังขาดคลังเก็บสินค้าที่ทันสมัยและมี ประสิทธิภาพเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันคลังเก็บสินค้าที่มีอยู่มักตั้งอยู่ในส่วนกลางในเขต ที่มีกวางส่งออก เนื่องจากผลผลิตทางด้านการเกษตรมีออกมาพร้อมกัน การขาดแคลน คลังเก็บสินค้าที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เก็บรักษาคุณภาพสินค้าไว้ได้ไม่นาน

ข้อเสนอแนะ

ควรสนับสนุนให้เอกชนและกลุ่มสหกรณ์ประกอบกิจการคลังสินค้ากลาง โดยได้รับการสนับสนุนด้านเงินเชื่อจากระบบธนาคารอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ คลังสินค้าที่สร้างขึ้นควรทันสมัย มีอุปกรณ์ที่ช่วยรักษาหรือปรับปรุงคุณภาพหรือเพื่อที่รับ เช่น ช่วยลดความชื้นของพืชผล

เพื่อให้ผู้ประกอบการคลังสินค้าได้ทำหน้าที่ให้เกิดประโยชน์แก่ เกษตรกรอย่างแท้จริง รัฐควรพิจารณาเรื่องสิทธิที่ผู้ประกอบการพึงได้รับ ตั้งแต่เริ่ม การลงทุนสร้าง เงินเชื่อที่ควรได้รับ และการแก้ปัญหาระหว่างดำเนินกิจการระยะแรก ๆ

7. ปัญหาค่านบุคลากรและงบประมาณ

ก. ขาดระบบที่มีประสิทธิภาพในการสร้างบุคลากร งานตรวจสอบ มาตรฐานสินค้า เป็นงานที่ใช้ทักษะทางเทคนิคพิเศษ และความชำนาญพิเศษ ซึ่งไม่มีการสอนในสถาบันการศึกษาใด ปัจจุบันการสร้างบุคลากรที่สำนักงาน มาตรฐานสินค้า และบริษัทผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าใช้อยู่ คือ

การฝึกฝนระหว่างทำงาน (On the job training) มีการฝึกอบรมเป็น
 ครั้งคราวแต่ไม่เป็นระบบ ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าอาศัยประสบการณ์ของคนในการ
 ปฏิบัติงานซึ่งแต่ละคนมีไม่เท่ากัน จึงเกิดปัญหาในกรณีที่ขาดประสบการณ์และความ
 ชำนาญงานทำให้วินิจฉัยปัญหา และตัดสินใจในการตรวจสอบมาตรฐานไม่ถูก หรือไม่
 ทราบว่าจะตัดสินใจอย่างไรก็ในกรณีที่สินค้าอยู่ในลักษณะที่อ้างว่ามีคุณภาพดีมาตรฐาน
 หรือไม่ การขาดสถานีที่ทำหน้าที่อบรมทางวิชาการแก่ผู้ตรวจสอบทำให้ผู้ตรวจสอบ
 ขาดความรู้ใหม่ ๆ ในด้านเทคนิคการบดิกสมัยใหม่ กรรมวิธีในการปลอมปนหรือเจือปน
 สินค้าเพื่อให้สินค้ามีคุณภาพดีมาตรฐานแบบใหม่ ๆ และทำให้สร้างบุคฉากรได้ช้าและ
 ไม่เป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานมาตรฐานสินค้าควรเปิดสอนและฝึกอบรมการตรวจสอบมาตรฐาน
 มาตรฐานสินค้า เพื่อยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
 และผู้เกี่ยวข้อง ทั้งเจ้าหน้าที่ของทางราชการและเอกชน โดยดำเนินการเป็น
 สถานีสอนและฝึกอบรมการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า เพื่อเป็นการสร้างระบบการ
 ผลิตบุคลากรที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ข. เกษตรกรผู้ผลิตขาดความรู้ในการตรวจสอบคุณภาพสินค้าของตนที่
 จำหน่ายให้กับโรงงานแปรรูปตลอดจนทางเกษตรกรหรือผู้ทำการค้าส่งออก และขาดเครื่องมือ
 มืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพสินค้า ทำให้เสียเปรียบผู้ซื้อสินค้าและขาดอำนาจ
 คั่งครองในเรื่องราคาสินค้าที่ควรได้รับ

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานมาตรฐานสินค้าควรมีโครงการ เปิดสอนและฝึกอบรมในด้าน
 การตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเบื้องต้นเท่าที่จำเป็น และสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรมี
 เครื่องมืออุปกรณ์การตรวจสอบแบบง่าย ๆ เช่น เครื่องวัดความชื้น เครื่องชั่ง คาง
 วัด เป็นต้น โดยทางราชการสนับสนุนด้านสินเชื่อและให้เกษตรกรรวมกลุ่มใหญ่ของ
 สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรมเป็นครั้งคราว

ก. สำนักงานมาตรฐานสินค้ามีฐานะเป็นกอง จึงมีงบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์เครื่องมือที่จำกัด เป็นอุปสรรคในการขยายตัว หากรัฐมีนโยบายขยายขอบเขตงานด้านการรักษาและควบคุมมาตรฐานสินค้าส่งออก

ข้อเสนอแนะ

รัฐควรยกฐานะของสำนักงานมาตรฐานสินค้าขึ้นเป็นกรม ให้มีงบประมาณและบุคลากรเพิ่มขึ้นตามความจำเป็น เพื่อให้งานจัดและควบคุมมาตรฐานสินค้าส่งออกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้มีการประสานงานและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

ง. บุคลากรของบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจำนวนมาก มีรายได้ในรูปของเงินเดือนประจำตัว ไม่เพียงพอแก่ค่าใช้จ่าย ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า มักจะรับพนักงานเข้ามาเป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าในฐานะลูกจ้างชั่วคราว มีรายได้เป็นรายวัน จึงทำให้ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าขาดหลักประกันในด้านการครองชีพที่มั่นคง จากสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของบริษัท เนื่องจากอยู่ในฐานะลูกจ้างชั่วคราว และขาดอำนาจต่อรองในการเลิกจ้างงานที่ไม่เป็นธรรม อีกทั้งกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานเพื่อแต่งตั้งให้เป็นพนักงานประจำของแต่ละบริษัทไม่แน่นอน ขึ้นกับจุดยติของผู้บริหารของแต่ละบริษัท ทำให้ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้ารู้สึกขาดหลักประกันในค่านิยมของคน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการทุจริตยินยอมให้ผู้ทำการค้าส่งออกส่งสินค้าผิดมาตรฐานออกนอกประเทศ เพื่อหวังรายได้พิเศษ

ข้อเสนอแนะ

1. บริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าควรเพิ่มรายได้ในรูปของเงินเดือนประจำหรือสวัสดิการผลประโยชน์ในรูปต่าง ๆ ให้กับพนักงานของตน รวมทั้งกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานที่แน่นอน เพื่อให้ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามีหลักประกันด้านการครองชีพที่มั่นคงขึ้น เป็นการจูงใจให้ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามีหลักประกันด้านการครองชีพที่มั่นคงขึ้น เป็นการจูงใจให้ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

2. สนับสนุนให้พนักงานของผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาครฐานที่มีหน้าที่ตรวจรับหรือสินค้าเข้ารับการฝึกอบรมที่สำนักงานมาครฐานสินค้าจกอบรม เพื่อเพิ่มความรู้ และประสบการณ์ในการตรวจรับหรือสินค้า

3. ทางราชการควรส่งเสริมให้โรงงานผู้ผลิตและแปรรูปผลิตทางเกษตรอินทรีย์ที่มีคุณภาพ มีการควบคุมคุณภาพสินค้า มีความสำคัญและรับผิดชอบต่อสินค้าที่ผลิตขึ้น

สรุป

เพื่อส่งเสริมการค้าขายและแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้าและดุลย์ชำระของไทย รัฐบาลไทยจึงตราพระราชบัญญัติมาครฐานสินค้ารายออก พ.ศ. 2503 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คุณภาพของสินค้าไทยมีคุณภาพใกล้เคียงมาครฐาน เป็นที่เชื่อถือและนิยมของตลาดต่างประเทศ การดำเนินงานที่สำคัญได้แก่ การกำหนดมาครฐานสินค้ารายออก และกำหนดสินค้าให้เป็นสินค้ามาครฐาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ทางราชการจึงวางระเบียบควบคุมผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาครฐานและบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาครฐานสินค้า เอกชน

จากการศึกษาวิธีการจัดการและการดำเนินงานเกี่ยวกับมาครฐานสินค้ารายออกของไทย สรุปได้ว่าการวางแผนของสำนักงานมาครฐานสินค้าถูกกำหนดขึ้นโดยคณะกรรมการมาครฐานสินค้า ส่วนการวางแผนของบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาครฐานสินค้าส่วนใหญ่จะมีคณะกรรมการวางแผนเช่นเดียวกัน สำนักงานมาครฐานสินค้ามีการจัดโครงสร้างขององค์การแบ่งแยกคามหน้าที่ ส่วนบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาครฐานสินค้ามีการจัดโดยสร้างขององค์การแบ่งแยกคามหน้าที่ของสินค้าที่ตรวจสอบ ในการปฏิบัติรับดำเนินการสำนักงานมาครฐานสินค้ามีหน้าที่ในด้านการตรวจสอบมาครฐานสินค้าและการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบมาครฐานสินค้า ส่วนบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาครฐานสินค้ามีธุรกิจด้านการตรวจสอบคุณภาพสินค้าทั้งสินค้ามาครฐานและสินค้าอื่น ๆ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานเกี่ยวกับ

มาตรฐานสินค้าส่งออกของไทยสรุปได้ว่า

1. บัญชีทางค่านิรุธมมอ มีผลกระทบต่อการกำหนดคนโยมมอ การวางแผนงานและความคล่องตัวในการดำเนินงานของผู้ทำการค้าส่งออก และผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

2. บัญชีทางค่านิรุธมมอ การเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจของไทย และการแปลงค่านิรุธมมอระหว่างประเทศ เช่น การเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ การเปลี่ยนแปลงของราคาของสินค้าที่ซื้อขายระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงค่านิรุธมมอเงินตราต่างประเทศ ทำให้ระดับราคาและต้นทุนสินค้าขายสูงขึ้น ซึ่งมีผลกระทบถึงการดำเนินงานของผู้ทำการค้าส่งออก ซึ่งสินค้ามาตรฐานทำให้การแข่งขันค่านิรุธมมอทางประเทศเป็นไปด้วยความลำบาก

3. บัญชีทางค่านิรุธมมอ มีผลกระทบต่อคุณภาพสินค้าที่ผลิตขึ้นโดยตรง หากผู้ผลิตและผู้ทำการค้าส่งออกสามารถควบคุมปัจจัยนี้ได้ ก็จะเป็นการสร้างความเชื่อถือให้กับผู้ซื้อในต่างประเทศเป็นอย่างมาก

4. บัญชีทางค่านิรุธมมอระบบการขนส่งสินค้า มีผลกระทบต่อต้นทุนสินค้าโดยตรง และส่งผลกระทบต่อคุณภาพสินค้าทางอ้อม

ผลสรุปจากการศึกษา เรื่องการจัดการและการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าส่งออกของไทยสรุปได้ว่า การจัดการและการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าส่งออกของไทย ทำให้สินค้าออกมามีคุณภาพได้มาตรฐานความหมายว่าคือมาตรฐานสินค้าออก ทั้งนี้พิจารณาได้จากปริมาณและมูลค่าสินค้ามาตรฐานที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรระหว่าง ปี พ.ศ. 2517 - 2525 (ตารางที่ 9ก-9ข แสดงให้เห็นว่า) ปริมาณและมูลค่าสินค้ามาตรฐานส่วนใหญ่มีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบการส่งสินค้าออกโดยไม่มี การควบคุมหรือการควบคุมโดยการวางระเบียบและเงื่อนไขต่าง ๆ เกี่ยวกับการขออนุญาตหรือโควต้าแล้วครวกับการควบคุมการส่งสินค้าออกโดยการกำหนดมาตรฐานสินค้าส่งออกได้ เป็นการแน่นอนนั้น จะเห็นได้ว่า

1. การควบคุมโดยไม่มีมาตรฐาน ทำให้สินค้าที่ส่งออกไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน เป็นการยากแก่การสำรวจตรวจสอบและควบคุม

2. การควบคุมโดยไม่มีมาตรฐาน ไม่มีอสังคัมว่าสินค้าที่ส่งออกจะมีคุณภาพเช่นไร ทำให้ไม่เป็นที่มั่นใจของผู้ซื้อในต่างประเทศถึงคุณภาพสินค้า

3. การควบคุมโดยไม่มีมาตรฐาน แม้จะซื้อขายสินค้ากันตามตัวอย่าง แต่ก็สามารถจะศักรากัน หรือมีปัญหาโต้แย้งกันได้ ในเมื่อไม่มีคนกลางที่จะตัดสินว่าสินค้าที่ส่งออกไปถูกต้องตรงตามตัวอย่างหรือไม่ เพราะฝ่ายซื้อและผู้ขายมักมีความเห็นที่ขัดแย้งกันเสมอ

4. กฎหมายมาตรฐานสินค้าส่งออก มีอสังคัมและมีบทลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนไว้อย่างแน่นอน

5. กฎหมายมาตรฐานสินค้าส่งออก ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้องทั้งด้านเอกชนและทางราชการไว้ สะดวกแก่การวินิจฉัย ตัดกันของรองความผิดหากมีกรณีที่ต้องสอบสวนหาเท็จจริง

จึงเห็นได้ว่า การที่กำหนดมาตรฐานสินค้าส่งออกไว้เป็นการเหมาะสมในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศมากกว่าการควบคุมโดยไม่ได้กำหนดมาตรฐาน

อย่างไรก็ตาม การควบคุมมาตรฐานสินค้าส่งออกเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมสินค้าออกเพียงอย่างเดียวเท่านั้น จำเป็นต้องมีเครื่องมือหรือมาตรการอื่น ๆ ในการส่งเสริมสินค้าส่งออก เช่น มาตรการกีดกันทางการค้า การสนับสนุนด้านสินเชื่อ และอื่น ๆ อีกมาก

ตารางที่ 9 ก. สิ้นค้ามากรฐานที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร ระหว่างปี 2517-2525

ก. ปริมาณ

สิ้นค้ามากรฐาน	หน่วย	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525
ปศุสัตว์	เมตริกตัน	238,327	151,300	135,250	73,913	83,906	70,932	23,392	12,280	2,836
ข้าวโพค	"	2,105,016	2,007,729	2,359,329	1,435,910	1,765,684	1,843,701	2,000,555	2,268,401	2,532,169
เมล็ดอะพุง	"	29,065	23,508	46,462	68,313	38,532	24,881	-	-	-
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	"	2,038,552	2,106,506	3,313,385	3,669,213	6,046,792	3,890,147	4,704,823	5,986,434	7,151,694
เกลือ	"	64,430	79,010	54,184	58,431	69,955	77,494	70,296	57,338	36,386
ปุ๋ยขุณ	"	17,936	14,467	18,682	14,573	15,999	19,104	14,137	11,830	9,723
ไม้สักแปรรูป	ลูกมาศกณ.	34,974	44,276	70,531	38,904	15,993	5,056	1	-	-
ข้าวส่าง	เมตริกตัน	177,645	189,854	173,409	137,410	147,659	172,191	173,954	226,691	286,763
เครื่องเงินไทย	กิโลกรัม	10,785	11,495	14,339	14,680	18,293	15,922	7,318	9,669	13,466
ธำโสมและผลิตภัณฑ์ธำโสม										
- ธำโสมไทย	ตารางเมตร	306,919	245,639	259,517	251,208	251,457	363,111	398,262	660,872	726,811
- ธำโสมบุรี	"	2,646	3,101	9,502	1,462	1,040	2,403	4,022	5,931	7,346
- ผลิตภัณฑ์ธำโสมไทย	ชิ้น	73,131	94,519	131,093	253,600	382,903	530,108	633,324	637,161	591,459
- ผลิตภัณฑ์ธำโสมบุรี	ชิ้น	-	-	-	604	262	-	-	65	139

ตารางที่ 9 ข. มูลค่า

ล้านบาท

สินค้ามาตรฐาน	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525
ปลอก	837.5	629.8	581.7	399.7	528.1	355.5	124.0	48.4	18.0
ข้าวโพก	5,859.0	5,504.6	5,541.4	3,120.7	3,879.6	5,091.8	6,663.4	7,624.5	7,481.7
เม็ทอะซุง	214.8	103.9	248.2	507.4	241.7	-	-	-	-
ผลิตภัณฑ์ขึ้นสำหรับห้อง	2,878.9	3,748.2	6,462.9	6,917.7	10,132.3	9,209.8	13,057.7	14,891.1	16,943.9
เกลือ	25.7	9.4	30.1	27.4	29.1	30.1	32.5	34.1	42.8
ปูน	186.9	167.2	258.9	241.8	230.0	261.2	244.5	275.6	220.7
ไม้สักแปรรูป	404.2	463.4	736.4	542.7	270.4	118.2	0.0	-	-
ข้าวฟ่าง	408.4	458.1	360.3	310.8	358.0	503.9	613.6	928.8	932.6
เครื่องเงินไทย	55.5	69.6	111.0	142.2	248.9	326.2	271.8	326.1	339.4
ข้าวไหม้และผลิตภัณฑ์ข้าวไหม้ รวม	45.6	41.9	47.1	57.6	75.6	100.0	149.3	228.9	236.3
- ข้าวไหม้ไทย	36.0	28.8	31.6	33.4	34.7	41.0	73.3	138.7	151.6
- ข้าวไหม้สุริ	0.5	0.6	1.5	0.2	2.4	0.7	1.3	2.2	3.1
- ผลิตภัณฑ์ข้าวไหม้	9.1	12.5	14.0	24.0	38.4	58.3	74.7	88.0	81.6
- ผลิตภัณฑ์ข้าวไหม้สุริ	-	-	-	-	0.1	-	-	-	-
รวม	10,916.5	11,196.1	14,378.0	12,268.0	16,074.8	16,258.4	21,156.8	24,357.5	26,215.4

หมายเหตุ เม็ทอะซุง ไม่มีการส่งออกตั้งแต่ปี 2523 ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2522

ไม้สักแปรรูป ไม่มีการส่งออกตั้งแต่ปี 2524 ตามพระราชบัญญัติการควบคุมการส่งออกไม้และไม้แปรรูปของกระทรวงพาณิชย์

ข้าวไหม้และผลิตภัณฑ์ข้าวไหม้ เริ่มควบคุมมาตรฐานสินค้าเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2517

สำนักงานมาตรฐานสินค้า

มีนาคม 2526